

IV bob. MA'MURIY JAZONING QO'LLANILISHI

30-modda. Ma'muriy jazo qo'llanilishining umumiy qoidalari

Ma'muriy huquqbuzarlik uchun jazo ushbu Kodeks va boshqa normativ hujjatlarda belgilab qo'yilgan doirada va tartibda qo'llaniladi.

Jazoni qo'llanish chog'ida sodir etilgan huquqbuzarlik xususiyati, huquqbuzarning shaxsi, uning aybdorlik darajasi, mulkiy ahvoli, javobgarlikni yengillashtiruvchi va og'irlashtiruvchi holatlar hisobga olinadi.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2018-yil 30-noyabrdagi 35-son "Sudlar tomonidan ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishlarni ko'rishni tartibga soluvchi qonunlarni qo'llashning ayrim masalalari to'g'risida"gi Qarorining [22-bandi](#).

31-modda. Ma'muriy javobgarlikni yengillashtiruvchi holatlar

Ma'muriy javobgarlikni yengillashtiruvchi holatlar jumlasiga quyidagilar kiradi:

- 1) aybdorning o'z qilmishidan chin ko'ngildan pushaymon bo'lishi;
- 2) aybdorning huquqbuzarlikning zararli oqibatlari oldini olishi, yetkazilgan ziyonni ixtiyoriy ravishda to'lashi yoki keltirilgan zararni bartaraf qilishi;
- 3) huquqbuzarlikning kuchli ruhiy hayajon ta'siri ostida yoki og'ir shaxsiy, oilaviy yoxud boshqa sharoitlar yuzaga kelganligi oqibatida sodir etilishi;

4) huquqbuzarlikning tahdid yoki majburlov ta'sirida yoxud xizmat yuzasidan, moddiy yoki boshqa jihatdan qaramligi ta'siri ostida sodir etilishi;

5) huquqbuzarlikning voyaga yetmagan shaxs tomonidan sodir etilishi;

6) huquqbuzarlikning homilador ayol yoki o'n to'rt yoshgacha bo'lgan bolasini yakka o'zi tarbiyalayotgan shaxs tomonidan sodir etilishi.

Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishni ko'rib chiquvchi organ (mansabdor shaxs) boshqa holatlarni ham javobgarlikni yengillashtiruvchi holat deb topishi mumkin.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2018-yil 30-noyabrdagi 35-son "Sudlar tomonidan ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishlarni ko'rishni tartibga soluvchi qonunlarni qo'llashning ayrim masalalari to'g'risida"gi Qarorining [19-band](#)i.

32-modda. Ma'muriy javobgarlikni og'irlashtiruvchi holatlar

Ma'muriy javobgarlikni og'irlashtiruvchi holatlar jumlasiga quyidagilar kiradi:

1) g'ayrihuquqiy harakatlarni to'xtatish vakolati bor shaxslar tomonidan qo'yilgan talabga qaramay, bunday harakatlarni davom ettirish;

2) ma'muriy jazo chorasiga tortilgan shaxsning bir yil mobaynida yana o'sha xildagi huquqbuzarlikni sodir etishi, xuddi shuningdek huquqbuzarlikning ilgari sudlangan shaxs tomonidan sodir etilishi;

3) voyaga yetmagan shaxsni huquqbuzarlikka tortish;

4) huquqbuzarlikning bir guruh shaxslar tomonidan sodir etilishi;

5) huquqbuzarlikning tabiiy ofat sharoitida yoki boshqa favqulodda holatlarda sodir etilishi;

6) huquqbuzarlikning mast holda sodir etilishi. Ma'muriy jazo chorasini qo'llanuvchi organ (mansabdor shaxs) sodir etilgan ma'muriy huquqbuzarlikning xususiyatiga qarab mazkur holatni aybni og'irlashtiruvchi holat deb topmasligi mumkin.

Qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2018-yil 30-noyabrdagi 35-son "Sudlar tomonidan ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishlarni ko'rishni tartibga soluvchi qonunlarni qo'llashning ayrim masalalari to'g'risida"gi Qarorining [19-bandi](#).

33-modda. Yengilroq ma'muriy jazo chorasining qo'llanilishi

Sud ma'muriy jazo chorasini qo'llayotganda javobgarlikni yengillashtiruvchi holatlarni va huquqbuzarning moddiy ahvolini inobatga olgan holda sabablar va asoslarni albatta ko'rsatib, ushbu Kodeksning Maxsus [qismidagi](#) moddalarning sanksiyasida nazarda tutilgan eng kam jazodan ham kamroq jazo yoki ushbu moddada nazarda tutilmagan boshqa yanada yengil jazo chorasini qo'llashi mumkin. Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishni ko'rib chiquvchi boshqa organ (mansabdor shaxs) javobgarlikni yengillashtiruvchi holatlarni va huquqbuzarning moddiy ahvolini inobatga olgan holda, yengilroq ma'muriy jazo chorasini qo'llash to'g'risidagi masalani hal etish uchun ishni ushbu Kodeksning [308¹-moddasida](#) belgilangan tartibda sudga yuboradi.

(33-moddaning matni O‘zbekiston Respublikasining 2018-yil 29-yanvardagi O‘RQ-463-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 30.01.2018-y., 03/18/463/0634-son — 2018-yil 1-apreldan kuchga kiradi)

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2018-yil 30-noyabrdagi 35-son “Sudlar tomonidan ma’muriy huquqbuzarlik to‘g‘risidagi ishlarni ko‘rishni tartibga soluvchi qonunlarni qo‘llashning ayrim masalalari to‘g‘risida”gi Qarorining 20-bandi.

34-modda. Bir necha huquqbuzarlikni sodir etganlik uchun ma’muriy jazo qo‘llanish

Bitta shaxs ikki yoki undan ortiq ma’muriy huquqbuzarlik sodir etgan taqdirda, ma’muriy jazo har bir huquqbuzarlik uchun alohida-alohida qo‘llaniladi.

Basharti shaxs bir necha ma’muriy huquqbuzarlik sodir etgan bo‘lib, shu haqdagi ishlar bir vaqtning o‘zida ayni bir organ (mansabdor shaxs) tomonidan ko‘rib chiqilayotgan bo‘lsa, bu shaxsga nisbatan qo‘llaniladigan uzil-kesil jazo og‘irroq ma’muriy jazoni nazarda tutuvchi sanksiya doirasida qo‘llaniladi.

Basharti shaxs ushbu Kodeksning Maxsus qismidagi bir necha modda bilan ma’muriy javobgarlik belgilangan va ular to‘g‘risidagi ishlarni har xil organ (mansabdor shaxs) ko‘radigan harakat (harakatsizlik) sodir etgan bo‘lsa, unga nisbatan jazo og‘irroq ma’muriy jazoni nazarda tutuvchi sanksiya doirasida qo‘llaniladi.

Basharti shaxs ushbu Kodeksning Maxsus qismidagi tegishli modda bilan ma’muriy javobgarlik nazarda tutilgan

harakatni (harakatsizlikni) voyaga yetmagan shaxsni ma'muriy huquqbuzarlik sodir etishga jalb qilgan holda (ushbu Kodeksning [188¹-moddasi](#)) sodir etgan bo'lsa, ish materiallari ko'rib chiqish uchun sudga topshiriladi.

Ushbu moddaning [ikkinchi](#), [uchinchi](#) va [to'rtinchi](#) qismlarida nazarda tutilgan hollarda asosiy jazoga sodir etilgan huquqbuzarliklardan istalgan bittasi uchun javobgarlik to'g'risidagi moddalarda nazarda tutilgan qo'shimcha jazo choralaridan biri qo'shilishi mumkin.

(34-moddaning to'rtinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2008-yil 16-apreldagi O'RQ-153-sonli [Qonuni](#) asosida to'rtinchi va beshinchi qismlar bilan almashtirilgan — O'R QHT, 2008-y., 16-son, 117-modda)

35-modda. Ma'muriy qamoq va maxsus huquqdan mahrum etish muddatlarini hisoblash

Ma'muriy qamoq muddati sutkalar bilan, maxsus huquqdan mahrum etish muddati esa — kunlar, oylar, yillar bilan hisoblanadi.

36-modda. Ma'muriy jazo qo'llanish muddatlari

Ma'muriy jazo huquqbuzarlik sodir etilgan kundan boshlab, davom etayotgan huquqbuzarliklar uchun esa, huquqbuzarlik aniqlangan kundan boshlab bir yildan kechiktirmay qo'llanilishi mumkin.

(36-moddaning birinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2015-yil 10-avgustdagi O'RQ-389-sonli [Qonuni](#) tahririda — O'R QHT, 2015-y., 32-son, 425-modda)

Jinoyat ishini qo‘zg‘atish rad etilgan yoki jinoyat ishi tugatilgan bo‘lsa-yu, lekin huquqbuzarning harakatlarida ma‘muriy huquqbuzarlik alomatlari mavjud bo‘lsa, ma‘muriy jazo chorasi jinoyat ishi qo‘zg‘atishni rad etish yoki jinoyat ishini tugatish to‘g‘risida, agar ushbu moddaning birinchi qismida nazarda tutilgan muddatlar o‘tmagan bo‘lsa, qaror qabul qilingan kundan e‘tiboran bir oydan kechiktirmay qo‘llanilishi mumkin.

(36-moddaning ikkinchi qismi O‘zbekiston Respublikasining 2018-yil 29-yanvardagi O‘RQ-463-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma‘lumotlari milliy bazasi, 30.01.2018-y., 03/18/463/0634-son — 2018-yil 1-apreldan kuchga kiradi)

Ushbu moddada nazarda tutilgan muddatlar ashyolarni bojxona munosabatlarini tartibga soladigan qonun hujjatlari asosida musodara qilish hollariga nisbatan tatbiq etilmaydi.

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 2018-yil 30-noyabrdagi 35-son “Sudlar tomonidan ma‘muriy huquqbuzarlik to‘g‘risidagi ishlarni ko‘rishni tartibga soluvchi qonunlarni qo‘llashning ayrim masalalari to‘g‘risida”gi Qarorining 18-bandi.

37-modda. Tugaganidan so‘ng shaxs ma‘muriy jazoga tortilmagan deb hisoblanadigan muddat

Basharti ma‘muriy jazoga tortilgan shaxs shu jazoni o‘tash muddati tugagan kundan boshlab bir yil mobaynida yangi ma‘muriy huquqbuzarlik sodir etmagan bo‘lsa, mazkur shaxs ma‘muriy jazoga tortilmagan deb hisoblanadi.

38-modda. Etkazilgan zararni qoplash majburiyatini yuklash

Ma'muriy huquqbuzarlik sodir etgan shaxs ma'muriy huquqbuzarlik oqibatida keltirilgan zararni qoplashi shart.

Basharti ma'muriy huquqbuzarlik sodir etish oqibatida jismoniy shaxsga, korxona, muassasa, tashkilotga, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organi yoki davlatga yetkazilgan mulkiy zarar belgilab qo'yilgan bazaviy hisoblash miqdoridan ko'p bo'lmasa, organ (mansabdor shaxs) jazo qo'llanish paytida aybdor bu zararni qoplashi to'g'risidagi masalani ham hal etishga haqlidir, ma'muriy sud esa — bu masalani yetkazilgan zarar miqdoridan qat'i nazar hal qilaveradi.

(38-moddaning ikkinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 3-dekabrdagi O'RQ-586-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 04.12.2019-y., 03/19/586/4106-son)

Boshqa hollarda ma'muriy huquqbuzarlik natijasida yetkazilgan mulkiy zararni qoplash fuqarolik-huquqiy tartibida hal qilinadi.

39-modda. Bajarilmaganligi uchun ma'muriy jazo qo'llanilgan vazifani ijro etish

Ma'muriy jazoni qo'llanish ma'muriy huquqbuzarlik sodir etgan shaxsni bajarilmaganligi uchun ma'muriy jazo qo'llanilgan vazifani bajarishdan ozod etmaydi.